

KINH ĐẠI BÁT NIẾT BÀN

PHẨM TỨ ĐẾ

THỨ MƯỜI

Này Ca-Diếp! Nói là “khổ” đó, chẳng gọi là thánh đế. Tại sao vậy? Vì nếu nói “khổ” là khổ thánh-đế, thì tất cả trâu, dê, lừa, ngựa cùng người địa ngục lẽ ra có thánh-đế.

Này Ca-Diếp! Nếu có người nào chẳng biết cảnh giới rất sâu của Như-Lai với pháp thân vi mật thường trụ không biến đổi, cho là thực thân không phải pháp thân, chẳng biết đạo đức oai lực của Như-Lai, đây gọi là “khổ”.

Do vì chẳng biết nên nơi “pháp” thấy là “phi-pháp”, nơi “phi pháp” thấy là “pháp”. Phải biết người này ắt phải đọa vào ác thú mãi trôi lăn trong vòng sanh tử, thêm lớn nghiệp hoặc chịu nhiều khổ não.

Nếu có người hay biết Như-Lai thường trụ không có biến đổi, hoặc nghe tiếng nói hai chữ “thường trụ” một lần phớt qua tai, bèn được sanh lên cõi trời. Về sau, lúc được giải thoát, mới được chứng biết Như-Lai thường trụ không có biến đổi. Khi đã chứng biết bèn tự nói: “Ngày trước, tôi từng nghe nghĩa thường trụ này, nay được giải thoát mới được chứng biết. Đối với bổn tế, vì không rõ biết, nên tôi phải luân hồi sanh tử xoay lăn vô cùng, ngày nay mới bắt đầu đặng chứng biết như thật.”

Nếu người nào biết như vậy, thật là tu khổ-đế, được nhiều lợi ích lớn. Nếu người không biết, dầu là siêng tu nhưng không được lợi ích, đây gọi là biết: “khổ”, gọi là “khổ thánh-đế”.

Nếu người nào không tu tập được như vậy, thì gọi là “khổ”, chẳng phải “khổ thánh-đế”.

“Khổ-tập-đế” là, nơi trong chân pháp chẳng sanh chân trí. Thọ lấy vật bất tịnh, tức là nô tỳ, hay nói phi pháp là chánh pháp, dứt diệt chánh pháp chẳng cho còn lâu. Vì nhân duyên này mà không biết được pháp tánh, vì không biết mà luân hồi sanh tử chịu nhiều sự khổ não, chẳng được sanh cõi trời và chánh giải thoát. Nếu có thâm trí chẳng hoại chánh pháp do nhân duyên này được sanh cõi trời và chánh giải thoát.

Nếu có người không biết khổ tập đế, mà nói chánh pháp không có thường trụ. Đây đều là diệt pháp. Vì nhân duyên này nên trong vô lượng kiếp lưu chuyển sanh tử chịu các sự khổ não.

Nếu có thể biết pháp thường trụ chẳng khác, đây gọi là biết “tập”, gọi là “tập thánh-đế”. Nếu người không thể tu tập được như vậy thì gọi là “tập”, chẳng phải “tập thánh-đế”.

Khổ diệt-đế là, nếu có người tu học nhiều pháp không thì là chẳng tốt. Bởi vì sao? Vì dứt tất cả pháp, vì hư hoại chân pháp tạng Như-lai. Tu học như trên đây gọi là tu pháp không. Người tu khổ diệt-đế thì nghịch lại tất cả pháp tu của ngoại đạo. Nếu nói rằng tu pháp không là diệt-đế đó, thì tất cả ngoại đạo cũng tu pháp không, đáng lẽ họ có diệt-đế, nếu có người tu tập Như-Lai tạng: Vô ngã không-tịch, người này nơi vô lượng đời lưu chuyển thọ khổ trong vòng sanh tử. Nếu có người chẳng tu tập như vậy, dầu có phiền não nhưng chóng có thể diệt trừ, vì người này biết tạng bí mật Như-Lai.

Nếu có người nói rằng có tạng Như-Lai, dầu chẳng thấy được nhưng nếu có thể diệt trừ tất cả phiền não đây thì đặng chứng nhập. Nếu phát tâm như trên đây, nhân duyên trong một niệm, có thể đặng tự tại đối với tất cả pháp.

Nếu người nào có thể tu tập Diệt-đế như vậy chính là đệ tử của ta. Bằng không, thì gọi là tu pháp không chẳng phải diệt Thánh-đế vậy.

Đạo Thánh-đế tức là Phật-bảo, Pháp-bảo, Tăng-bảo và chánh giải thoát.

Có hạng chúng sanh điên đảo cho rằng không Phật, không Pháp, không Tăng và không chánh giải thoát, sanh tử lưu chuyển dường như huyền hoá. Do kiến chấp này nên lưu chuyển ba cõi chịu nhiều khổ não.

Nếu người có thể phát tâm thấy rằng Như Lai thường trụ không biến đổi, Pháp, Tăng giải thoát cũng thường trụ như vậy. Nhờ một niệm này trong vô lượng đời tùy ý mà đặng quả báo tự tại.

Như ta thuở trước, vì bốn thứ điên đảo, chẳng phải pháp chấp là pháp, nên mắc lấy vô lượng nghiệp quả ác. Ngày nay ta đã diệt hết

những kiến chấp như vậy, nên đặng thành Phật vô thượng chánh giác. Đây gọi là đạo Thánh-đế.

Nếu có người cho rằng Tam-bảo là vô thường, đây là lỗi tu hư vọng chẳng phải đạo Thánh-đế.

Nếu người tu tập Tam-bảo là thường trụ, người này là đệ tử của ta, chân chánh tu tập thấy bốn pháp Thánh-đế. Trên đây gọi là bốn Thánh đế.

Ca-Diếp Bồ-Tát bạch Phật rằng: “Thế-tôn! Nay tôi mới biết tu tập bốn pháp Thánh-đế rất sâu”.